

สรุปประเด็นการกล่าวมอบนโยบายเรื่อง
"การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในระบบการพัฒนาทุนพื้นที่ในท้องถิ่นของประเทศไทย"
ของรองนายกรัฐมนตรี (พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์)
ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ "เชื่อมั่นประเทศไทยกับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ"
วันพฤหัสบดีที่ 7 พฤษภาคม 2552 เวลา 12.15 – 13.00 น.
ณ ห้องเจ้าพระยา ชั้น 2 หอประชุมกองทัพเรือ

- ปัญหาของการพัฒนาในปัจจุบันอันมีสาเหตุมาจากการเคลื่อนย้ายโดยเสรี ของทุน แรงงาน ข้าราชการ เทคโนโลยี และกระแสวัฒนธรรม ล้วนมีผลกระทบต่อประเทศไทยในฐานะสมาชิกสังคมโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อันเป็นผลมาจากการเชื่อมโยงที่ชัดเจนทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองระหว่างประเทศ ดังผลกระทบจากวิกฤตทางการเงินในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ส่งผลกระทบต่อไปทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยด้วย
- การเน้นการพัฒนาภายในตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเป็นทางออกของประเทศไทยในปัจจุบันที่มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศให้เกิดความยั่งยืน โดยจะต้องดำเนินการให้เกิดการบูรณาการของทุนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และเกิดการเกื้อกูลกันระหว่างกัน โดยต้องปรับเปลี่ยนแบบแผนการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ใช้การตลาดเป็นตัวชี้นำมาสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพที่แท้จริงของประเทศ
- การใช้ทุนทางสังคมเป็นฐานการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยต้นทุนทางสังคมเป็นต้นทุนที่ใช้แล้วไม่มีหมด ทั้งยังสามารถแปลงให้เป็นทุนเศรษฐกิจ ทุนทางสังคมไม่ได้เป็นทุนที่เกิดขึ้นเอง แต่ผ่านความสัมพันธ์ 4 ด้านคือ คน สถาบัน(อาทิ สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการเมืองการปกครอง) วัฒนธรรม และองค์ความรู้โดยองค์ความรู้นั้นประกอบด้วยความรู้สมัยใหม่และภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งได้สืบทอดและเชื่อมโยงมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- วิธีการค้นหาทุนทางสังคมในพื้นที่ คือ การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในระดับชุมชน จังหวัด หรือกลุ่มจังหวัด ซึ่งจะต้องเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารที่จะนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน มีการวิเคราะห์และเชื่อมโยงสถานการณ์ในพื้นที่ โดยกระบวนการนี้จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ของภาคส่วนต่าง ๆ ทำให้มองเห็นศักยภาพที่แท้จริงในพื้นที่ร่วมกัน โดยเครื่องมือที่มักนำมาค้นหาทุนทางสังคมคือ "แผนที่ทางสังคม"

- การแสวงหาคักยภาพและเพิ่มคุณค่าให้แก่ทุนทางสังคมทำได้โดยอาศัยการจัดการและพัฒนาทุนทางสังคมเพื่อเป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และประเทศ การสร้างแบรนด์เป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มมูลค่า การสร้างแบรนด์ที่ดีต้องมีเอกลักษณ์ มีข้อได้เปรียบ แต่การแปลงทุนสังคมในประเทศได้เสื่อมถอยลงอย่างมาก ดังนั้นนอกจากการแปลงทุนทางด้านสังคมให้เป็นทุนทางด้านเศรษฐกิจแล้ว จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาและส่งเสริมทุนทางด้านสังคมให้มีความเข้มแข็งมากขึ้นด้วย
- การพัฒนาและส่งเสริมทุนทางสังคมนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายตั้งแต่ต้น โดยต้องมีภาคีหลายที่ที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นให้ทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องทุนของสังคม และสร้างจิตสำนึก หากทุกภาคส่วนในพื้นที่มองเห็นความสำคัญและร่วมมือกันอย่างจริงจัง ถือเป็นการพัฒนาจากภายในบนฐานทรัพยากรที่มีอยู่ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง
- นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมทุนทางสังคมของรัฐบาล ได้ให้ความสำคัญของทุนทางสังคมเป็นอย่างยิ่ง จึงกำหนดนโยบายด้านสังคมและคุณภาพชีวิต โดยมีนโยบายในด้านการศึกษาที่จะดำเนินการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ และสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาให้มากขึ้น ส่วนด้านแรงงานให้ความสำคัญกับการคุ้มครองแรงงานทั้งในและนอกระบบ ปฏิรูประบบประกันสังคมให้มีความเข้มแข็ง และในด้านสาธารณสุข มุ่งเน้นการสนับสนุนมาตรการเสริมสร้างสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อการเจ็บป่วยเรื้อรัง ในด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ส่งเสริม บำรุงรักษา เสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัว และด้านสวัสดิการสังคมและความมั่นคงมนุษย์ จะเร่งแก้ไขปัญหาค่าความยากจน ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิต
- การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในระบบการพัฒนาทุนพื้นที่ในท้องถิ่น ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันในการพัฒนาและเสริมสร้างทุนทางสังคมของแต่ละพื้นที่ตามหน้าที่ หากแต่ละฝ่ายทำหน้าที่ของตนดีแล้ว ย่อมก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระบบการพัฒนาทุนพื้นที่ในท้องถิ่น (ทุนทางสังคม) โดยสามารถที่จะนำไปบูรณาการกับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดต่อไป สิ่งสำคัญคือการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ ล้วนมีความสำคัญต่อทุกขั้นตอนต่อการพัฒนาทุนทางสังคม
